

หัวข้อวิทยานิพนธ์

กระบวนการพัฒนาและธำรงเอกลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศ
(The Development and Maintenance of
Lesbian Identity)

ชื่อผู้เขียน

นางสาว ชลธิชา ศาสติคุปต์

แผนกวิชาเฉพาะ

คณะสังคมวิทยา-มานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิ์พงษ์

ปี

2532

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง "กระบวนการพัฒนาและธำรงเอกลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศ" เป็นการวิจัยที่ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ กรอบแนวคิดที่ใช้ศึกษาคือกระบวนการปฏิสังสรรค์สัญลักษณ์นิยม วัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ ศึกษาผู้หญิงรักร่วมเพศว่าได้มีการพัฒนาเอกลักษณ์จากผู้หญิงธรรมดามาเป็นผู้หญิงรักร่วมเพศ โดยที่เธอได้นิยามตนเองว่าเป็นผู้รักร่วมเพศได้อย่างไร และเธอมีวิธีการธำรงเอกลักษณ์นั้นไว้ได้อย่างไร กลุ่มที่ศึกษาคือ กลุ่มทอมและดี้ จำนวน 12 ราย

สรุปผลการศึกษา

1. ปัจจัยเอื้อ ซึ่งเป็นตัวส่งเสริมให้ทอมดี้ก้าวไปบนทางที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานของสังคม

- อิทธิพลของครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพของบุคคลในครอบครัว และบุคคลนัยสำคัญ คือ แม่, พ่อ, พี่ชาย
- สภาพแวดล้อมของโรงเรียน และกลุ่มเพื่อน โรงเรียนจะเป็นแหล่งที่พบปะกันของบุคคลหลายประเภท ผู้เบี่ยงเบนจะได้พบปะกับบุคคลประเภทเดียวกัน และมีบุคคลนัยสำคัญคือเพื่อนผู้เบี่ยงเบนด้วยกัน ในกรณีของดี้ โรงเรียนจะเป็นแหล่งที่ได้พบกับบุคคลเฉพาะเพศเดียวกัน โอกาสในการเกิดความสัมพันธ์ทางใจต่อกันมีมาก
- โอกาสในการพบปะกับผู้เบี่ยงเบน ทอมและดี้จะมีโอกาสในการเข้าใจถึงความรู้สึกของตนเองต่อเมื่อมีโอกาสพบกันกับผู้เบี่ยงเบนเหมือนตน ใน

กรณีของดีหากไม่พบกับผู้เบี่ยงเบน (ทอม) ที่ตนพอใจ บุคคลจะไม่มีโอกาสเป็นดี
ได้เลยแต่ในกรณีของทอม ไม่ว่าจะพบดีหรือไม่ ทอมย่อมพัฒนาเอกลักษณ์ของตนได้
ด้วยตัวเอง นั่นคือเป็นทอมได้โดยไม่มีดี

2. กระบวนการพัฒนาเอกลักษณ์ มีขั้นตอนดังนี้

- ขั้นการตั้งคู้ใจ บุคคลจะรู้สึกได้รับความดึงดูดใจจากเพศ
เดียวกัน แทนที่จะเป็นเพศตรงข้าม
- มีเพศสัมพันธ์เมื่อบุคคลประทับใจในเพศเดียวกันนานวันเข้า
ความเข้าใจมีมากขึ้น ก่อให้เกิดการมีความสัมพันธ์ทางเพศกันได้
- เริ่มสงสัยในพฤติกรรมของตนเอง ว่าแตกต่างจากผู้อื่นทั่วไป
- ยอมรับกับตนเองและนิยามตนเอง เมื่อเริ่มแน่ใจว่าตนนั้นต่าง
จากผู้อื่น ททำให้หันมายอมรับกับตนเองว่าตนคือผู้รักร่วมเพศ และหลังจาก
นั้นจะนิยามตนเองว่าตนเป็นผู้รักร่วมเพศ มีลักษณะของผู้รักร่วมเพศอย่างแน่นอน
เรียนตนเองว่า "ทอม"

ส่วนดีเมื่อเข้าสู่ขั้นนี้ ดีจะหยุดอยู่แค่ขั้นสงสัย แต่จะไม่มีพัฒนา
ต่อ จนถึงขั้นนิยามตนเอง

- เปิดเผยทั้งทอมและดีจะเปิดเผยเฉพาะกลุ่มผู้เบี่ยงเบน
ด้วยกันเท่านั้น ถ้าหากไม่ต้องการให้ผู้อื่นล่วงรู้ถึงความลับของตน จะใช้วิธีการจัด
การกับความลับที่เรียกว่า "Passing" ในการปกปิดเอกลักษณ์และเรื่องราวของ
ตนไว้ มิให้ผู้อื่นจับได้

ในขณะที่บุคคลจะเข้าสู่การพัฒนาเอกลักษณ์ บุคคลได้เรียนรู้ถึงสิ่งต่อไป
นี้คือ บรรทัดฐานของกลุ่มผู้รักร่วมเพศ; บทบาทใหม่ที่แตกต่างไปจากบทบาทผู้อื่น
สุดท้ายคือ บทบาทของการเป็นผู้กระทำทางเพศ

สรุปได้ว่าทอม มีความแตกต่างจากดี ทอมมีเอกลักษณ์ของตนเอง ส่วน
ดีไม่มีเอกลักษณ์ของผู้รักร่วมเพศ แต่เธอรับรู้ว่าตนนั้นมีความแตกต่างจากผู้อื่น
โดยทั่วไป เนื่องจากเธอมีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้อื่นด้วย

ABSTRACT

This is a qualitative study of the developmental process of lesbian identity, using the concept of social interaction, the study focuses on how "toms" and "ladies" define themselves and maintain their identities. The data are gathered by interviewing and observation of 6 lesbian couples ages between 26-35 years old, all of which are working women.

Topics investigated and the findings:

1. Encouraging factors

- influences of the family ie. the relationships between members in their families and the significant other within the family of which the person is mostly concern;

- social norms ie. virginity is most important for decent Thai women, from this it follows that parents do not encourage close relationship between their daughter and male friends (relationship with women are not considered as lost of virginity);

- school environments and peer groups;

- the opportunity to meet other deviants.

2. The process of identity development and maintenance strategies

- the person is attracted to

- closeness leads to initial sexual relationship;

- doubt in her heterosexuality. In case of "lady" the process stops at this stage;

- accept and define oneself as "tom", learn the "toms" norm and taking "toms" role;

- coming-out or passing depending on the situational constrain. (for both "tom" and "lady").